

Spis treści

Wprowadzenie	11
Rozdział 1 Globalizacja i regionalizacja gospodarki światowej	17
<i>Irena Pietrzyk</i>	
1. Istota i geneza globalizacji	17
2. Główni aktorzy procesu globalizacji	23
3. Regionalizacja i regionalizm w gospodarce światowej	31
4. Przestrzenne implikacje globalizacji	39
Bibliografia do rozdziału pierwszego	47
Rozdział 2 Ewolucja teorii proporcji czynników w kontekście regionalizacji i globalizacji gospodarki światowej	51
<i>Piotr Malecki</i>	
1. Problem weryfikowalności teorii proporcji czynników i jej znaczenie w rozwoju ekonomii międzynarodowej	51
2. Analiza zróżnicowania wyposażenia czynnikowego we współczesnej gospodarce światowej	54
Bibliografia do rozdziału drugiego	61
Rozdział 3 Gospodarka światowa wobec kryzysu globalnego	62
<i>Piotr Malecki, Piotr Stanek</i>	
Uwagi wstępne	62
1. Źródła napięć w systemie finansowym	63
1.1. Polityka pieniężna USA	64

1.2. Nowe instrumenty finansowe	65
2. Wybuch i przebieg kryzysu	68
2.1. Pierwsze bankructwa	68
2.2. Mechanizmy rozprzestrzeniania się kryzysu	69
3. Reakcja polityki ekonomicznej w wybranych krajach	72
3.1. Gwarancje	73
3.2. Płynność rynku pieniężnego	73
3.3. Bezpośrednia pomoc dla sektora bankowego i niebankowego	75
3.4. Pomoc ze strony Międzynarodowego Funduszu Walutowego	76
Wnioski	77
Bibliografia do rozdziału trzeciego	79

Rozdział 4 | Delokalizacja jako skutek globalizacji i integracji 81

Anna Odrobina

Uwagi wstępne	81
1. Istota delokalizacji	82
1.1. Definicja zjawiska	82
1.2. Skutki delokalizacji	85
2. Skala zjawiska delokalizacji	89
2.1. Metody pomiaru delokalizacji	89
2.2. Rozmiary delokalizacji	91
3. Unia Europejska wobec delokalizacji	95
3.1. Problem delokalizacji w UE	95
3.2. Działania Wspólnoty wobec delokalizacji	98
Podsumowanie	101
Bibliografia do rozdziału czwartego	102

Rozdział 5 | Unia Europejska w obliczu wyzwań globalizacyjnych 104

Stanisław Miklaszewski

1. Mechanizm unii gospodarczej w teorii integracji regionalnej	105
2. Przebieg procesu tworzenia unii walutowej	109
3. Unia gospodarcza i polityczna – potencjalne warianty rozwiązań	115
Wnioski	120
Bibliografia do rozdziału piątego	121

Rozdział 6 | **Liberalizacja handlu pomiędzy krajami Europy Środkowo-
-Wschodniej – jej znaczenie w procesie integracji europejskiej** 123*Edward Molendowski*

Uwagi wstępne	123
1. Determinanty integracji gospodarczej krajów Europy Środkowo-Wschodniej	125
2. Liberalizacja handlu w ramach CEFTA – jej wpływ na wymianę handlową krajów – sygnatariuszy w okresie 1993–2003	132
2.1. Dynamika obrotów wzajemnych	132
2.2. Rola wzajemnych powiązań w obrotach handlowych krajów CEFTA	135
2.3. Obroty wzajemne w ramach CEFTA wg list liberalizacyjnych	136
2.3.1. Towary przemysłowe	138
2.3.2. Towary rolne	140
3. Liberalizacja handlu w ramach BAFTA – jej znaczenie dla handlu krajów członkowskich w latach 1993–2003	142
3.1. Uwarunkowania integracji państw bałtyckich	142
3.2. Główne tendencje w rozwoju obrotów handlowych	143
4. Liberalizacja handlu w ramach WNP oraz pomiędzy krajami Europy Południowo-Wschodniej	146
5. Zmiany zagranicznych powiązań handlowych krajów CEFTA i BAFTA w pierwszych latach członkostwa w UE	149
5.1. Zmiany warunków handlu po przystąpieniu do UE	150
5.1.1. Handel z krajami UE	151
5.1.2. Handel z krajami trzecimi	152
5.2. Obroty handlowe krajów CEFTA i BAFTA w okresie 2004–2006	154
5.2.1. Eksport	155
5.2.2. Import	157
6. „Polityka wschodnia UE” po 2004 roku czynnikiem wspomagającym procesy integracyjne w Europie	160
Podsumowanie	163
Bibliografia do rozdziału szóstego	164

Rozdział 7 | **Strefa euro i jej znaczenie dla globalnych stosunków
finansowych** 168*Jacek Pera*

1. Globalizacja międzynarodowych stosunków i rynków finansowych	168
2. Euro jako pieniądz globalny i międzynarodowy	177

2.1. Euro jako waluta rezerwowa	182
2.2. Euro jako miernik kursów	184
2.3. Euro jako waluta interwencyjna	184
2.4. Euro jako waluta inwestycyjna	184
2.5. Euro jako waluta fakturowania	185
2.6. Euro jako waluta transakcyjna	187
3. Jednolity europejski rynek finansowy jako konsekwencja dalszego rozszerzania i globalizacji strefy euro	188
4. Rynek papierów dłużnych w strefie euro jako przykład globalizacji i umiędzynarodowienia finansów europejskich	191
Bibliografia do rozdziału siódmego	195

Rozdział 8 | **Centra usług wyższego rzędu w aglomeracjach Polski na tle Unii Europejskiej i świata** 196

Arkadiusz Mroczek

Wprowadzenie	196
1. <i>Outsourcing</i> procesów biznesowych jako narzędzie konkurowania	197
2. Inwestycje w centra usług wyższego rzędu w Unii Europejskiej i na świecie	202
3. Polskie aglomeracje jako tereny lokalizacji centrów usług wyższego rzędu	205
Podsumowanie	214
Bibliografia do rozdziału ósmego	216

Rozdział 9 | **Współczesny regionalizm ekonomiczny na przykładzie procesów zachodzących na kontynentach amerykańskich** 217

Joanna Garlińska-Bielawska

1. Procesy zachodzące w Ameryce Północnej	217
2. Procesy zachodzące w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach	222
3. Koncepcje rozwoju współpracy regionalnej państw amerykańskich	229
Bibliografia do rozdziału dziewiątego	233

Rozdział 10 | **Przemiany gospodarczo–społeczne w krajach Azji i Pacyfiku oraz ich wpływ na procesy globalizacyjne** 234

Karolina Klecha-Tylec

1. Charakterystyka przemian gospodarczo–społecznych państw regionu Azji i Pacyfiku	235
2. Kraje Azji i Pacyfiku w procesie globalizacji	239

2.1. Indeksy globalizacji	239
2.2. Handel międzynarodowy	242
2.3. Migracje ludności	243
2.4. Międzynarodowe przepływy kapitału w regionie	244
3. Integracja regionalna między krajami regionu Azji i Pacyfiku	247
3.1. Integracja w Azji Południowo-Wschodniej	248
3.2. APEC i koncepcja otwartego regionalizmu	251
3.3. Integracja państw Pacyfiku	252
3.4. Integracja państw Bliskiego Wschodu	254
4. Azjatycka współpraca subregionalna	255
4.1. Azja Południowo-Wschodnia	256
4.2. Azja Wschodnia	259
4.3. Azja Południowa i Środkowa	260
4.4. Pogranicze Azji i Europy	263
4.5. Dialog Współpracy Azjatyckiej	263
Bibliografia do rozdziału dziesiątego	265

Rozdział 11 | **Polityka kredytowa MFW w obliczu globalizacji rynków finansowych** 268

Lidia Mesjasz

1. Przyczyny i skutki globalizacji rynków finansowych	268
2. Odpowiedź MFW na wyzwania globalizacji rynków finansowych	273
3. Dostosowanie polityki kredytowej MFW do wymagań globalizacji finansowej	278
3.1. Polityka dostępu do zasobów finansowych MFW	279
3.2. Reforma ułatwień kredytowych	281
3.3. Warunki udzielania kredytów przez MFW	286
4. Perspektywy dalszej ewolucji polityki kredytowej MFW	289
Bibliografia do rozdziału jedenastego	292

Rozdział 12 | **Bankowość centralna w krajach Unii Europejskiej w warunkach globalizacji rynków finansowych** 294

Piotr Stanek

Wprowadzenie	294
1. Rozwiązania instytucjonalne w zakresie bankowości centralnej krajów Unii Europejskiej	296

1.1. Eurosystem	296
1.2. Inne kraje Unii Europejskiej	300
2. Analiza dotychczasowych doświadczeń krajów strefy euro i pozostałych krajów członkowskich	303
3. Funkcjonowanie europejskiego rynku finansowego w warunkach globalizacji	307
4. Perspektywy regionalnej współpracy walutowej	310
Bibliografia do rozdziału dwunastego	312
Rozdział 13 Jednolity Rynek Energii Elektrycznej i bezpieczeństwo energetyczne Europy	314
<i>Agnieszka Pach-Gurgul</i>	
Wstęp	314
1. Miejsce sektora energetycznego w gospodarce Unii Europejskiej	315
2. Jednolity rynek energii elektrycznej jako cel wspólnej polityki energetycznej	317
3. Próba oceny i projekcji stanu bezpieczeństwa energetycznego krajów Unii	327
Podsumowanie	336
Bibliografia do rozdziału trzynastego	337
Wykaz skrótów	341